

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (історія)»

першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (історія)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

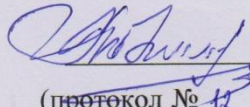
Кваліфікація: вчитель історії

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Херсонського

державного університету

Голова вченої ради ХДУ

 (Володимир ОЛЕКСЕНКО)

(протокол № 12 від «25» 06 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

«06» 07 2020 р.

Ректор Херсонського

державного університету

 (Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ)

(наказ № 627-Д від «06» 07 2020 р.)

Херсон, 2020 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою у складі:

1. Цибуленко Лариса Олександрівна, к.і.н., доцент, завідувач кафедри історії України та методики викладання.
2. Водотика Сергій Григорович, д.і.н., професор, професор кафедри історії України та методики викладання.
3. Кузовова Наталя Миколаївна, к.і.н., доцент, доцент кафедри історії України та методики викладання.
4. Павленко Віктор Якович, к.і.н., доцент, доцент кафедри історії України та методики викладання.
5. Цибуленко Геннадій Володимирович, к.і.н., доцент, доцент кафедри історії України та методики викладання.
6. Батенко Ганна Вячеславівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри історії України та методики викладання.
7. Щур Катерина Сергіївна, студентка 2 курсу спеціальності 014 Середня освіта (історія)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Венгерська Вікторія Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії України Житомирського державного педагогічного університету ім. І.Франка.
2. Новгородський Володимир Вікторович, директор Херсонської спеціалізованої школи I – III ступенів № 31 з поглибленим вивченням історії, права та іноземних мов Херсонської міської ради.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія)» зі спеціальності 014 Середня освіта (історія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Історико-юридичний факультету
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр освіти. Вчитель історії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію УД № 22007912 до 01 липня 2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 7
Передумови	Повна загальна середня освіта, на основі результатів зовнішнього незалежного оцінювання (вступних випробувань)
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	<i>2 роки</i>
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.kspu.edu/Education/EduPrograms.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка бакалаврів у галузі освіти на основі новітніх досягнень історичної та педагогічної наук: викладачів історичних дисциплін для роботи в середніх навчальних закладах	

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність – 014 Середня освіта (історія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з академічною та прикладною орієнтацією, що орієнтована на підготовку фахівців у галузі освіти – вчителів історії
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (історія). Вивчення передових методів та форм викладання історії, виховання засобами історії, сучасних методів та новітніх досягнень у галузі історичних дисциплін в Україні та світі для підготовки вчителів історії. Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, вчитель історії
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом: 2320 викладачі середніх навчальних закладів
Подальше навчання	Навчання за програмою підготовки магістра зі спеціальностей 014 Середня освіта (історія), 032 Історія та археологія, а також за іншими програмами підготовки магістра
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота, виконання дипломної роботи, виробнича та переддипломна практики. Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику, забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок дисциплін вільного вибору студента, зарахування результатів неформальної освіти
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою.

	Оцінюються усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, лабораторна, проектна робота, кваліфікаційна робота
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання та розуміння предметної галузі, професії; основних концепцій, базових категорій, історичних понять; 2. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 4. Здатність спілкуватися державною мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення; 5. Здатність до міжособистісного спілкування; уміння працювати в команді, мотивувати людей та досягати спільної мети; розуміння та повага до різноманітності та мультикультурності; 6. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону, дотримуватись академічної доброчесності; 7. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення; 8. Здатність розуміти значення інформації в сучасному суспільстві, відповідально ставитися до питань інформаційної безпеки; 9. Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; 10. Володіння необхідними навичками професійного спілкування другою (іноземною) мовою
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати основи теорії історичного розвитку та методології історії; 2. Мати уявлення про етапи становлення та розвитку історії як науки, знати її основні напрямки та школи, зарубіжні та вітчизняні історіографічні концепції, її

представників;

3. Знати закономірності розвитку історичних процесів та конкретний фактичний матеріал з історії країн світу;
4. Мати ґрунтовні знання з історії України, давати їй аналіз в загальноєвропейському контексті, розуміти суть європейського антропогенезу і процесу формування українського народу;
5. Знати основи археології, етнології, архівознавства, музеєзнавства та спеціальних історичних дисциплін;
6. Знати явища й процеси української та зарубіжної культури;
7. Знати основи методики викладання історії в загальноосвітніх навчальних закладах;
8. Знати методи наукових досліджень;
9. Знати сучасні засоби комунікацій та інформації;
10. Орієнтуватися в новітніх досягненнях з історії України та інших країн світу, світової історіографії та джерелознавства;
11. Знати методологію та методику досліджень історії різних цивілізацій, спільнот;
12. Володіти базовою іноземною мовою;
13. Володіти основами наукової комунікації іноземними мовами;
14. Орієнтуватися в основних закономірностях і тенденціях історичного процесу в просторі і часі;
15. Використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності;
16. Володіти в достатній мірі основами дидактики, педагогічною культурою, загальними принципами організації навчання та виховання;
17. Володіти навиками бібліографічного аналізу, способами і прийомами роботи з різними базами даних, бібліотечними та музейними фондами;
18. Комплектувати, обробляти та класифікувати архівні документи, археологічні та етнографічні матеріали;
19. Користуватися ЕОМ для виявлення й обробки джерельних даних;
20. Володіти необхідним лексичним мінімумом сучасних і давніх іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності;
21. Вести краєзнавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток;
22. Використовувати набуті психолого-педагогічні і методичні прийоми для викладання історичних

	дисциплін в середніх навчальних закладах
7 – Програмні результати навчання	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати основи філософії, педагогіки, економіки, права, політології, академічної доброчесності, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості; 2. Знати основи фундаментальних природничих наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних історичних дисциплін; 3. Знати основи теорії історичного розвитку та методології історії; 4. Розуміти закономірності розвитку історичних процесів та конкретний фактичний матеріал з історії рідного краю, України, країн світу; 5. Володіти основами археології, етнології, архівознавства, музеєзнавства та спеціальних історичних дисциплін; 6. Знати явища й процеси української та зарубіжної культури; 7. Знати основи методики викладання історії в загальноосвітніх навчальних закладах; 8. Знати основи методики викладання правознавства в загальноосвітніх навчальних закладах; 9. Знати методи наукових історичних досліджень; 10. Володіти сучасними засобами комунікацій та інформації. 11. Використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності; 12. Викладати історію (предмети спеціалізації – за наявності) в середніх навчальних закладах; 13. Володіти навиками бібліографічного аналізу, способами і прийомами роботи з спеціалізованими базами даних, бібліотечними та музейними фондами; 14. Комплектувати, обробляти та класифікувати архівні документи, археологічні та етнографічні матеріали; 15. Використовувати ЕОМ для виявлення й обробки джерельних даних. 16. Володіти державною мовою та необхідним лексичним мінімумом сучасних і давніх іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності; 17. Вести краєзнавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток; 18. Використовувати набуті психолого-педагогічні і методичні прийоми для викладання історичних дисциплін в середніх навчальних закладах 	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Випусковою кафедрою спеціальності є кафедра історії, археології та методики викладання. Підготовка спеціалістів здійснюється професорами, докторами історичних наук – 3, педагогічних наук – 2, юридичних

	<p>наук – 2; соціологічних наук – 1; психологічних наук – 1; філологічних наук – 1; біологічних наук – 1; доцентами, кандидатами історичних наук – 10, кандидатами філософських наук – 1, кандидатам політичних наук – 1, кандидатам економічних наук – 1, кандидатами педагогічних наук – 2, кандидатами філологічних наук – 3.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - спеціалізовані кабінети: навчально-методичний кабінет історичних дисциплін кафедри історії, археології та методики викладання; - науково-дослідна археологічна лабораторія Херсонського державного університету; - коворкінг-центр Наукової бібліотеки Херсонського державного університету; - архів-музей Херсонського державного університету
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційні та навчально-методичні матеріали розміщені в навчально-методичних кабінетах, в електронному вигляді – на сайтах кафедр історії, археології та методики викладання, література та фахові періодичні видання представлені в науковій бібліотеці ХДУ, ХОУНБ ім. О.Гончара</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Можливість переведення студентів з інших ЗВО України за спеціальністю 014 Середня освіта (історія) з перерахуванням дисциплін у межах кредитно-трансферної системи</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На підставі міжнародних угод про співпрацю з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща), Шуменським педагогічним університетом імені Єпископа Костянтина Преславського (м. Шумен, Болгарія) тощо.</p> <p>Можливість академічного стажування студентів та викладачів у ЗВО-партнерах</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>В межах ліцензійного обсягу спеціальності згідно з правилами прийому та навчальними планами, розробленими для іноземців</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

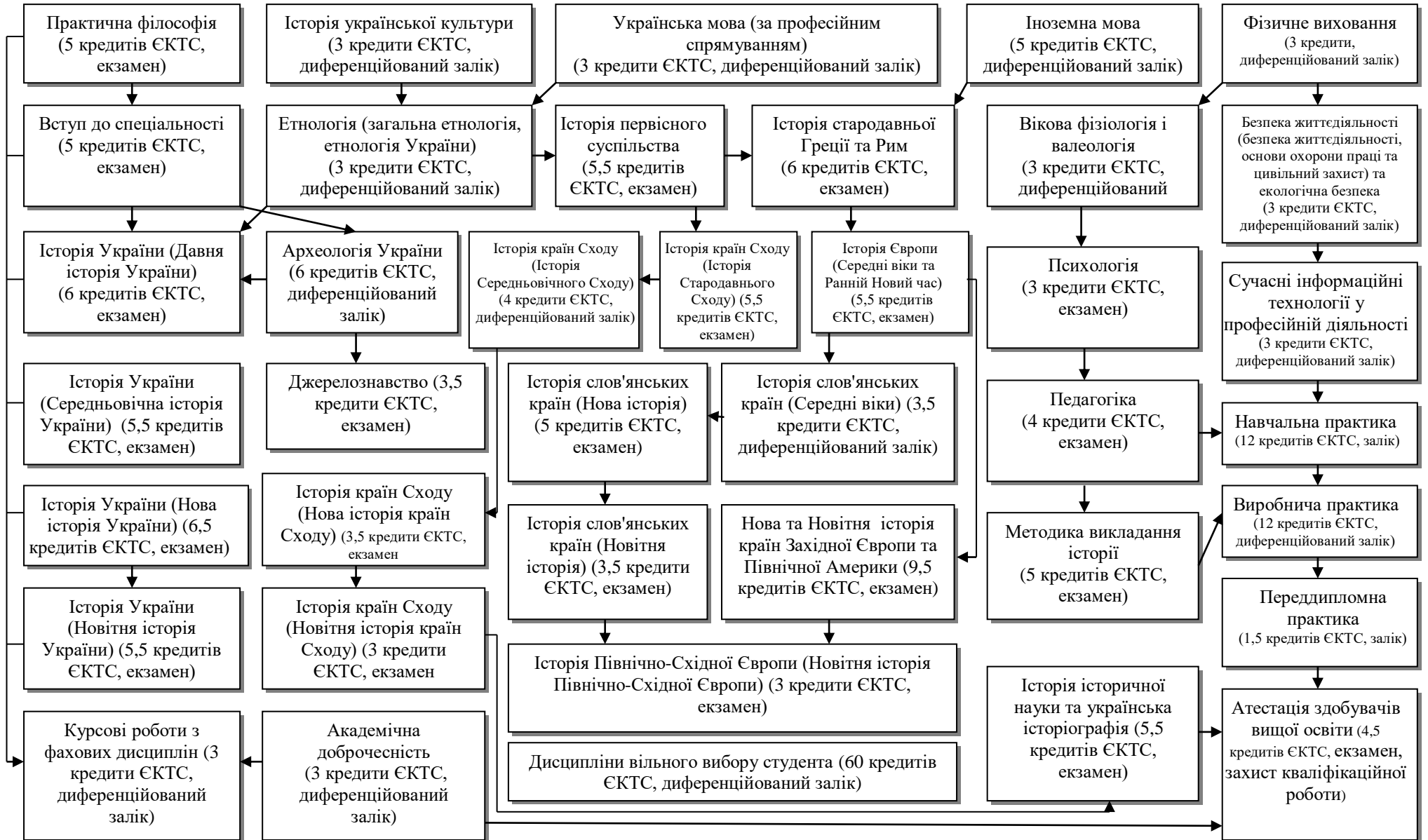
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Практична філософія	5	екзамен
ОК 2.	Історія української культури	3	диференційований залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диференційований залік
ОК 4.	Іноземна мова	5	диференційований залік
ОК 5.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диференційований залік
ОК 6.	Фізичне виховання	3	диференційований залік
ОК 7.	Історія країн Сходу (Історія Стародавнього Сходу)	5,5	екзамен
ОК 8.	Етнологія (загальна етнологія, етнологія України)	3	диференційований залік
ОК 9.	Вступ до спеціальності	5	екзамен
ОК 10.	Історія первісного суспільства	5,5	екзамен
ОК 11.	Вікова фізіологія і валеологія	3	диференційований залік
ОК 12.	Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	диференційований залік
ОК 13.	Історія стародавньої Греції та Риму	6	екзамен
ОК 14.	Історія України (Давня історія України)	6	екзамен
ОК 15.	Археологія України	6	диференційований залік

ОК 16.	Психологія	3	екзамен
ОК 17.	Академічна доброчесність	3	диференційований залік
ОК 18.	Історія Європи (Середні віки та Ранній Новий час)	5,5	екзамен
ОК 19.	Історія України (Середньовічна історія України)	5,5	екзамен
ОК 20.	Джерелознавство	3,5	екзамен
ОК 21.	Педагогіка	4	екзамен
ОК 22.	Історія країн Сходу (Історія Середньовічного Сходу)	4	диференційований залік
ОК 23.	Історія слов'янських країн (Середні віки)	3,5	диференційований залік
ОК 24.	Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	9,5	екзамен
ОК 25.	Історія України (Нова історія України)	6,5	екзамен
ОК 26.	Історія слов'янських країн (Нова історія)	5	екзамен
ОК 27.	Історія країн Сходу (Нова історія країн Сходу)	3,5	екзамен
ОК 28.	Історія історичної науки та українська історіографія	5,5	екзамен
ОК 29.	Методика викладання історії	5	екзамен
ОК 30.	Історія Північно-Східної Європи (Новітня історія Північно-Східної Європи)	3	екзамен
ОК 31.	Історія слов'янських країн (Новітня історія)	3,5	екзамен
ОК 32.	Історія України (Новітня історія України)	5,5	екзамен
ОК 33.	Історія країн Сходу (Новітня історія країн Сходу)	3	екзамен
ОК 34.	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диференційований залік
ОК 35.	Навчальна практика	12	залік
ОК 36.	Виробнича практика	12	диференційований залік
ОК 37.	Переддипломна практика	1,5	диференційований залік

ОК 38.	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	екзамен, захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонент: 180 кредитів			
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1.	Дисципліна вільного вибору студента1	4	диференційований залік
ВК 2.	Дисципліна вільного вибору студента2	3	диференційований залік
ВК 3.	Дисципліна вільного вибору студента3	3	диференційований залік
ВК 4.	Дисципліна вільного вибору студента4	5	диференційований залік
ВК 5.	Дисципліна вільного вибору студента5	5	диференційований залік
ВК 6.	Дисципліна вільного вибору студентаб	5	диференційований залік
ВК 7.	Дисципліна вільного вибору студента7	5	диференційований залік
ВК 8.	Дисципліна вільного вибору студента8	5	диференційований залік
ВК 9.	Дисципліна вільного вибору студента9	5	диференційований залік
ВК 10.	Дисципліна вільного вибору студента10	5	диференційований залік
ВК 11.	Дисципліна вільного вибору студента11	5	диференційований залік
ВК 12.	Дисципліна вільного вибору студента12	5	диференційований залік
ВК 13.	Дисципліна вільного вибору студента13	5	диференційований залік
Загальний обсяг вибіркових компонент: 60 кредитів			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ : 240 кредитів			

*Перелік дисциплін вільного вибору студента подано в Додатку А.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія)» спеціальності 014 Середня освіта (історія) проводиться у формі екзамену, захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: вчитель історії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Примірний перелік дисциплін самостійного вибору студента:

1 семестр	2 семестр	3 семестр		4 семестр
		Дисципліна вільного вибору студента 1: Основи власного бізнесу Соціологія праці Соціологія особистості Психологія ділового спілкування Політичні студії Україна в Європі та світі Історія світової культури Економіка природокористування Європейські стандарти захисту прав людини Правописна компетентність сучасного фахівця	Дисципліна вільного вибору студента 4 Історія правових і політичних вчень Теорія держави і права Основи римського приватного права	Дисципліна вільного вибору студента 5 Історична географія Історична хронологія Історична урбаністика
5 семестр			6 семестр	
Дисципліна вільного вибору студента 2: за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ	Дисципліна вільного вибору студента 6: Історичне краєзнавство Історія релігії в Україні Старослов'янська мова та палеографія давніх пам'яток Антична археологія Північного Причорномор'я Міграційні процеси в Україні	Дисципліна вільного вибору студента 7: Теорія держави і права України Конституційне право України	Дисципліна вільного вибору студента 8: Музезнавство Історія музейної справи	Дисципліна вільного вибору студента 9: Методика викладання правознавства Правова освіта та виховання в закладах середньої освіти
7 семестр			8 семестр	
Дисципліна вільного вибору студента 3: за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ	Дисципліна вільного вибору студента 10: Історія держави і права зарубіжних країн Історія держави і права країн Західної Європи	Дисципліна вільного вибору студента 11: Етнічна історія України Історики "другого плану" в українському історіографічному процесі першої половини ХХ ст. Проблеми Ізраїльсько-Палестинського регіону	Дисципліна вільного вибору студента 12: Основи цивільного права і цивільного процесу Основи сімейного права Основи трудового права Основи господарського права	Дисципліна вільного вибору студента 13: Історія Херсонщини Історія Херсона